

Huge Weeping Willows – II etap

Piotr Lisowski, Małgorzata Miśniakiewicz, Liliana Zeic

Dokumentacja złożona do konkursu
na kuratorski projekt wystawy w Pawilonie Polskim
na 61. Międzynarodowej Wystawie Sztuki
w Wenecji w 2026 r. (fragment)

SZCZEGÓŁOWA KONCEPCJA WYSTAWY

HUGE WEeping WILLOWS

Huge Weeping Willows Liliany Zeic opowiada o budowaniu wspólnoty opartej na relacjach roślin i ludzi. Artystka, skupiając się na wierzbie, przygląda się związanym z nią historiom zaczerpniętym z kultury, wierzeń ludowych, mitów, religii. Analizuje jej właściwości oraz procesy związane z eksploatacją i opresją zadawaną przez człowieka. Zeic przekształca te wątki w alternatywną opowieść o podmiotowości i sprawczości roślin, znakach, które opisują świat w sposób niebinarny, procesach opartych na magii i wierzeniach. Dociera do niedostępnych i zakazanych miejsc gdzie w nieoczywisty sposób kształtują się relacje ludzko-nie-ludzkie by szukać możliwości zwizualizowania innej wspólnotowości.

Projekt stanowi kontynuację dotychczasowych poszukiwań Zeic, której praktyka zakorzeniona jest w queerowym feminizmie i ekologii. Cechuje je krytyczne i subwersywne afirmowanie tego, co poza normą, wypracowywanie strategii oporu oraz czułość wobec przyrody. Artystka zwraca uwagę na splot wątków wynikających z tego, co w wierzbie rodzime i lokalne, z jej znaczeniem i symboliką pojawiającymi się w różnych kulturach i obszarach. W podaniach ludowych wielu kultur, wierzeniach pogańskich czy rytuałach chrześcijańskich wierzba ma bogatą symbolikę, często związaną ze smutkiem i żałobą, ale także odrodzeniem i trwaniem. Powszechność wierzby – żyje na niemal na wszystkich kontynentach – oraz jej witalność i zdolności adaptacyjne oznaczają jej ścisłe i wielowiekowe uwikłanie w relacje ze społecznościami ludzkimi. Badając splot symboli kultury, wytwórstwa, wierzeń oraz relacji władzy Zeic szuka odpowiedzi na pytanie o ekologiczny i emancypacyjny potencjał sztuki dziś.

Na wystawę zostanie zrealizowana instalacja site-specific skonstruowana w oparciu o wyplecione z wikliny obiekty oraz monumentalne dzieła wykonane autorską metodą pracy w drewnie bazującą na zdobniczej technice intarsji. Przekształcą one wnętrze Pawilonu w wierzbowy environment, w którym zapach i wiklina przeplatają się z zawartymi w intarsjach opowieściami (szczegółowy opis w scenariuszu), zapraszając do odkrycia sięgającej przeszłości i przyszłości historii tego drzewa. Kształt wiklinowych obiektów wynika z połączenia dwóch

podstawowych technik użycia tego materiału: plecionkarstwa (używanego głównie do tworzenia koszy i mebli) i tworzenia elementów konstrukcyjnych (faszyny używano do umocnienia brzegów czy budowy dróg na bagnach).

Wierzba, pozornie pospolita i polska, okazuje się tu wielowątkowa i ponadnarodowa. Jej zdolność regeneracji symbolizuje moment przejścia, w którym z przemocy i utraty może utkać się wspólnota. Jednocześnie pozostaje silnym znakiem przeciwstawiania się przymusowi i normom. Wierzba odgrywała dużą rolę w wierzeniach przedchrześcijańskich, była drzewem magicznym. Rosochata, ogławiona, płacząca baba przydrożna. Wyrastające z niej witki pozwalają pleść kosze i opowieści, grzać, czyścić, wiązać i smagać. Wierzba pełna jest sprzeczności, w jej dziuplach miał przesiadywać diabeł a nawet mieszkać cała jego rodzina, bazie zaś towarzyszą obrzędom wielkanocnym. Jej moc regeneracji, przyczyniła się do masowego ogławiania związanego z pańszczyźnianą zależnością, gdzie drewno należało do pana, a witki przysługiwały chłopstwu. W polskiej tradycji wierzba funkcjonuje jako symbol swojskiego krajobrazu, romantycznej wizji wsi i kultury. Paradoksalnie, tym, co czyni ją tak uwikłaną w różne systemy władzy, jest jej zdolność do odradzania się i oporu. Te uwarunkowania nadają jej moc sprawczą.

Projekt Zeic wpisuje się również w opracowaną przez Koyo Kouoh koncepcję kuratorską całego 61. Biennale Sztuki w Wenecji. Zaproponowane hasło „w tonacji molowej” jest metaforą sztuki opartej na wyciszeniu i wrażliwości. W *Huge Weeping Willows* Zeic zaprasza do wędrówki i odkrywania historii wyrosłych z wierzeń, legend oraz doświadczeń przemocy. Opowiada o melancholii i mroku, ale także o nadziei, regeneracji i przyjemności – o całym spektrum emocji, które „tonacja molowa” może wyrażać: od żałoby po radość z ponownego wzrastania. Oplakać oznacza pogodzić się ze stratą by móc od nowa wypełniać puste miejsce. *Huge Weeping Willows* opowiada przede wszystkim o nadziei i odrodzeniu.

DETAILED CONCEPT OF THE EXHIBITION

HUGE WEEPING WILLOWS

Liliana Zeic's *Huge Weeping Willows* speaks of building a community based on the relationships between plants and people. Focusing on the willow tree, the artist examines stories related to it, drawn from culture, folk beliefs, myths and religion. She analyses its properties and the processes associated with human exploitation and oppression. Zeic transforms these themes into an alternative narrative about the subjectivity and agency of plants, signs that describe the world in a non-binary way, and processes based on magic and beliefs. She reaches inaccessible and forbidden places where human-non-human relationships are formed in unobvious ways to seek opportunities to visualise a different kind of community.

The project is a continuation of Zeic's previous research, as her practice is rooted in queer feminism and ecology. It is characterised by a critical and subversive affirmation of what is outside the norm, the development of strategies of resistance, and sensitivity towards nature. The artist emphasises the intertwining of themes arising from what is native and local in the willow tree, with its meaning and symbolism appearing in different cultures and areas. In the folk tales of many cultures, pagan beliefs and Christian rituals, the willow has rich symbolism, often associated with sorrow and mourning, but also with rebirth and endurance. The ubiquity of the willow – it grows on almost every continent – and its vitality and adaptability mean that it has been closely and historically intertwined with human communities. By examining the interweaving of cultural symbols, craftsmanship, beliefs and power relations, Zeic seeks answers to the question of the ecological and emancipatory potential of art today.

The exhibition will feature a site-specific installation constructed from wicker objects and monumental pieces created using the artist's own method of wood inlay based on the decorative technique of intarsia. They will transform the interior of the Pavilion into a willow environment, where the scent and wicker intertwine with the stories contained in the intarsia (detailed description in the script), inviting visitors to discover the history of this tree, reaching back into the past and into the future. The shape of the wicker objects results from the combination of two main techniques of using this material: basketry (used mainly to make containers and furniture)

and the creation of structural elements (fascines were used to reinforce banks or build roads in swamps).

The willow, seemingly commonplace and Polish, turns out to be multifaceted and transnational. Its ability to regenerate symbolises a moment of transition in which a community can be woven from violence and loss. At the same time, it remains a powerful symbol of resistance to oppression and conformity. The willow played an important role in pre-Christian beliefs and was considered a magical tree. Furcated, pollarded, a weeping roadside gran. The twigs growing from it can be used to weave baskets and stories, to warm, clean, bind and whip. The willow is full of contradictions; the devil was said to sit in its hollows and even live there with his entire family, while its catkins accompany Easter rituals. Its power of regeneration contributed to its mass pollarding that was connected with serfdom, where the wood belonged to the lord and the twigs were given to the peasants. In Polish tradition, the willow is a symbol of the familiar landscape, a romantic vision of the countryside and culture. Paradoxically, what makes it so entangled in various systems of power is its ability to regenerate and resist. These conditions give it its agency.

Zeic's project also aligns with Koyo Kouoh's curatorial concept for the entire 61st Venice Biennale. The proposed theme, 'in minor keys', is a metaphor for art based on tranquillity and sensitivity. In *Huge Weeping Willows*, Zeic invites us to wander and discover stories born of beliefs, legends and experiences of violence. It tells of melancholy and darkness, but also of hope, regeneration and pleasure – the whole spectrum of emotions that a 'minor key' can express: from mourning to the joy of regrowth. To mourn means to accept loss in order to be able to fill the empty space anew. *Huge Weeping Willows* is above all about hope and renewal.

SCENARIUSZ WYSTAWY – STRESZCZENIE

Huge Weeping Willows Liliany Zeic opowiada o relacji roślin i ludzi. Mówi o sile, o nadziei i przetrwaniu w tradycji zdominowanej przez przemoc. Główną postacią jest wierzba – drzewo wieloznaczne, trwale wpisane w polski pejzaż, a jednocześnie posiadające rozbudowaną symbolikę czytelną w perspektywie uniwersalnej. Jej zdolność regeneracji symbolizuje moment przejścia, w którym z doświadczenia przemocy i utraty może utkać się wspólnota.

Na wystawę powstanie instalacja *site-specific*, skonstruowana w oparciu o pachnące, plecione z wikliny obiekty (stojące kieszki faszynowe i wyplatane obiekty na dwóch ścianach) oraz cykl 15 wielkoformatowych intarsji w zróżnicowanych formatach, umieszczonych na metalowych stelażach w centrum pawilonu. Wszystkie prace będą stworzone specjalnie na Biennale, a ich monumentalna skala w spektakularny i zbalansowany sposób wypełni przestrzeń. Aranżacja wystawy opierać się będzie na kontraście między modernistyczną architekturą Pawilonu Polskiego a organiczną instalacją wykonaną technikami rękodzieła artystycznego. Miętko oświetlone prace wykonane przy użycie wikliny, oraz czeczoty i forniru oprawionych w surową stal budują spójną przestrzeń zarówno wizualnie, jak i koncepcyjnie. Całość zaplanowana jest jako wędrówka w pętli zachęcająca do zagłębienia się w poszczególne wątki i odczytania rozpiętej pomiędzy nimi narracji. Na miejscu dostępne będą skrócone i rozbudowane opisy projektu, mapka, publikacja oraz materiały dostępnościowe wspierające osoby zwiedzające w dogłębnym poznaniu tematu, także po wyjściu z wystawy.

Wierzba dla Zeic jest figurą dającą możliwości wyobrażenia na nowo relacji pomiędzy człowiekiem i przyrodą. Poszczególne intarsje poświęcone są różnym aspektom i interpretacjom wierzby w Polsce i na świecie, biorąc pod uwagę różne systemy wierzeń, konteksty społeczne, historyczne i środowiskowe, a także fantastyczne i futurystyczne wizje. Narracja wystawy poprowadzi przez mity, historię, wierzenia i praktyki związane z wierzbą. Od motywów regeneracyjnych, przez rytuały płodności i erotyczne konteksty, po leczniczą salicylinę, przemoc ogławiania, patriarchat i relacje pańszczyźniane, przemysł, zastosowania w hydrotechnice, aż po figurę drzewa-domu oraz queerowe wizje wspólnot „za bagnami”. Artystka tworzy wizję wspólnotowości zdolnej do przekroczenia patriarchalnej przemocy, posiadającej umiejętność regeneracji i zakorzeniania nowych opowieści o współistnieniu oraz czerpaniu z niego radości.

EXHIBITION SCENARIO – SUMMARY

Liliana Zeic's *Huge Weeping Willows* tells the story of the relationships between plants and people. It speaks of strength, hope and survival in a tradition dominated by violence. The main figure is the willow – an enigmatic tree, permanently inscribed in the Polish landscape, yet possessing rich symbolism that is universally intelligible. Its ability to regenerate symbolises a moment of transition when a community can be woven from the experience of violence and loss.

The exhibition will feature a site-specific installation constructed from fragrant, wicker-woven objects (standing fascine tubes and basketry forms on two walls) and a series of 15 large-format intarsia works in various formats, placed on steel frames in the centre of the pavilion. All works will be created especially for the Biennale, and their monumental scale will fill the space in a spectacular and balanced way. The exhibition design will be based on the contrast between the modernist architecture of the Polish Pavilion and the organic installation created using artistic handicraft techniques. The softly lit works, made of wicker, as well as burl inlay and veneer framed in raw steel, create a coherent space both visually and conceptually. The entire exhibition is conceived as a circular journey, encouraging visitors to delve into individual themes and interpret the narrative that spans between them. Abbreviated and expanded descriptions of the project, a map, a publication and accessibility materials will be available on site to help visitors gain a deeper understanding of the subject, also after leaving the exhibition.

For Zeic, the willow is a figure that allows us to reimagine the relationship between humans and nature. Individual intarsia pieces are focused on different aspects and interpretations of the willow tree in Poland and around the world, taking into account various belief systems, social, historical and environmental contexts, as well as fantastical and futuristic visions. The exhibition's narrative will guide visitors through the myths, history, beliefs and practices associated with the willow tree. From regenerative motifs, through fertility rituals and erotic contexts, to medicinal salicin, pollarding violence, patriarchy and serfdom, industry, applications in hydrotechnology, to the tree-house and queer visions of communities 'beyond the marshes'. The artist forges a vision of community capable of transcending patriarchal violence, possessing the ability to regenerate and root new narratives of togetherness and the joy that comes with it.